

JURBARKO kultūros centro Konstantino Glinskio teatro vasaros gastrolės Štutgarte

Ieva VIEŠINTA

2019 m. Štutgarte (Vokietija) pradėto rengti tradiciniu tapusio tarptautinio mėgėjų teatrų festivalio „Amafest“ sumanytoja ir organizatore buvo režisierė Nelly Eichhorn, šio projekto idėją įgyvendinusi kartu su tuo metu Štutgarto THAG teatrui vadovavusiu direktoriumi Gustavu Franku. Šiemet festivalis vyko liepos 10–13 dienomis.

Jurbarko kultūros centro Konstantino Glinskio teatras buvo pakviestas į šį festivalį ir jame dalyvavo. Tai jurbarkiečiams sudarė galimybę pamatyti, kokios yra Europos šalių mėgėjų teatrų šiuolaikinės veiklos kryptys, pajusti teatrinę bendrystę su kitais scenos mylėtojais bei išplėsti kūrybinius ryšius su jais.

2019 m. liepos 10–13 dienomis 2019 m. Štutgarte (Vokietija) vykusio tarptautinio mėgėjų teatrų festivalio „Amafest“ reklaminis plakatas

Scena iš Štutgarte (Vokietija) 2019 m. liepos mėnesį vykusiam tarptautiniame mėgėjų teatrų festivalyje „Amafest“ parodyto Jurbarko kultūros centro Konstantino Glinskio teatro spektaklio – Aleksandras Fromo-Gužučio „Gudri našlė“. Kuriant spektaklį naudota medžiaga iš Aušros Martišiūrės-Linartienės knygos „Žemaičių bajorų teatro dramaturgija“. Spektaklio režisierius – Albertas Vidžiūnas, teatro meno vadovė – Danutė Budrytė-Samienė, kompozitorė – Aistė Noreikaitė. Vaidino: Vytautas Bacevičius, Violeta Greičiūnienė, Indrė Kateivė, Rūta Lukšienė, Jonas Mockus, Kęstutis Matuzas, Angelina Reičiūnienė, Danutė Budrytė-Samienė

Nuotraukose (iš kairės): „Amefest“ festivalio metu bendrauja A. Vidžiūnas, D. Budrytė-Samienė, S. Petraskaitė-Pabst, R. Lukšienė, D. Schriel su vyru; Marijampolėje susitiko Jurbarko Konstantino Glinskio teatro meno vadovė D. Budrytė-Samienė ir poetė, humanitarinių mokslų dr. Sandra Petraskaitė-Pabst. D. Budrytės-Samienės nuotraukos

Iš kairės: scenos iš festivalyje „Amafest“ parodyto jurbarkiečių spektaklio – A. Fromo-Gužučio „Gudri našlė“ ir akimirka iš festivalyje vykusio scenos judesio praktikumo (kairėje – J. Mockus). Foto D. Budrytės-Samienės

Spektakliai, pokalbiai, vakarai buvo puiki kūrybinės įvairovės išraiška. „Amafest“ festivalio tikslas – sukurti tarptautinę, europinę platformą susitikti Europos mėgėjų teatrams, kad teatralai įgytų naujos patirties, užmegztų ryšius ir skatinti tarp skirtingų kultūrų keistis teatro srityje su-

kaupia patirtimi. Jurbarkiškiamis festivalis padėjo užmegzti dialogą ir keistis žiniomis tarp jo dalyvių – tiek aktorių, tiek ir žiūrovų.

Visi į festivalį atvykę teatrai buvo skatinami vaidinti savo nacionaline kalba. Tai itin patrauk-

(Nukelta į 44 p.)

Nuotraukose: Jurbarko Konstantino Glinskio teatro spektaklio – A. Fromo Gužučio „Gudri našlė“ – kūrybinė grupė ir scena iš spektaklio. Fotografas Audrius Sinkus

kė Štutgarto lietuvių dėmesį ir juos motyvavo pamatyti mūsų spektaklį – A. Fromo-Gužučio „Gudrią našlę“ (rež. Albertas Vidžiūnas). Atėjo nemažas būrys Štutgarte gyvenančių scenos mylėtojų lietuvių. Jurbarko teatralams tai buvo puiki proga susipažinti su Štutgarto miesto lietuvių bendruomene (ŠLB). Jos pirmininkė Daiva Schriel, subūrusi mieste gyvenančius lietuvius, džiaugėsi jurbarkiškių pasirodymu, pateikė jo vertinimus ir papasakojo apie galimybę ateityje mums vėl susitikti su šios bendruomenės nariais.

KONSTANTINO GLINSKIO TEATRO MENO VADOVĖ DANUTĖ SAMIENĖ:

„Jurbarko Konstantino Glinskio teatras nuolat palaiko ryšius su pasaulio lietuvių diaspora. Esame ne kartą savo spektaklius vaidinę Čekijos, JAV, Lenkijos, Austrijos lietuvių bendruomenėse, todėl pažintis su Vokietijos lietuviais tapo miela dovana, patekusi į teatro kolektyvo kraičio skrynią. Labai džiaugiuosi pažintimi su Štutgarte gyvenančia humanitarinių mokslų daktare, poete Sandra Petraskaite-Pabst. Kai su spektaklio režisieriumi A.

Vidžiūnu nusprendėme, kad reikėtų gyvo spektaklio vertimo į vokiečių kalbą, į paieškas įjungėme pasaulio jurbarkiškius. Štutgarto operoje dainavusi jurbarkiškę Irena Bepalovaitė (dabar gyvena ir dainuoja Italijoje), rekomendavo savo bičiulius Štutgarte. Po neilgų paieškų birželio mėnesį Marijampolėje susitikau su S. Petraskaite-Pabst. Ji dalyvavo Lietuvoje vykusiame pasaulio lietuvių rašytojų suvažiavime, o jam pasibaigus viešojo tėviškėje. Susitikimas su ja Marijampolės viešojoje bibliotekoje buvo labai mielas. Aš ją supažindinau su spektaklio – Aleksandro Fromo-Gužučio juokažaislės „Gudri našlė“ scenarijumi.

Lietuvių dramaturgijos pradininko A. Fromo-Gužučio pjesė „Gudri našlė“ yra unikali tuo, kad tai pirmoji komedija, išleista lietuvių kalba. Joje pajuokiamos žmonių moralinės ydos. Pasitelkus ryškius ir komiškus vaidmenis, pjesėje atskleidžiamas platus veikėjų socialinis spektras. Spektaklyje gausu lietuvių folkloro: dainų, užkalbėjimų, patarlių ir priežodžių. Ši pjesė papildyta Aušros Martišiūtės-Linartienės lietuviško bajorų teatro istorijos medžiaga. Įvestas naujas personažas – Gaidys (jį teko suvaidinti man pačiai). Jis, įsiterpdamas į spektaklio eigą, pasakoja apie lietuviško teatro pradžią ir istorijos eigoje gyvavusią nuolatinę grėsmę, kad lietuviškas žodis gali būti sunaikintas. Už tai Gaidžiui nuolat gresia „galvos nukirtimas“. Režisieriaus sprendimu, Gaidys „guodėsi“ vertėjai. Sandra puikiai įsijungė į mūsų spektaklį ir tekstą vertė spektaklio metu! Labai

džiaugiuosi šiuo susitikimu ir manau, kad dar turėsime gražių bendrų projektų“.

A. Fromo-Gužučio juokažaislė „Gudri našlė“ Lietuvos mėgėjų teatrų scenose iki šiol buvo statyta ne kartą. Šie pastatymai apsiribodavo buitinės komedijos žanru. Jurbarko K. Glinskio teatro pastatymas yra neįprastas – tai ir lėmė, kad buvome pakviesti dalyvauti šiame Štutgarto festivalyje.

REŽISIERIUS ALBERTAS VIDŽIŪNAS:

„Unikalų ir vertingą A. Fromo-Gužučio tekstą „at-rakinėjome“ taikydami lietuvių folklore gyvuojančias kaukes, pakulų perukus ir t. t. Režisūrinis spektaklio sprendimas rėmėsi kūrybiškumu, folkloru ir kiekvieno aktoriaus individualiu meistriškumu. Minimaliomis priemonėmis siekėme teatrališkumo, tarsi Gužučio laikais ieškojom paprastų, bet aiškių metaforų ir simbolių. Branginom tekstą nieko nekupiūruodami.“

Štutgarto festivalyje dalyvavo teatrai iš Portugalijos, Estijos, Kroatijos, Vokietijos, Italijos, Lenkijos, Rumunijos, Ispanijos, Diuseldorfo (Vokietija) rusų, Študgofo ir Jurbarko – K. Glinskio teatras (Lietuva).

Festivalio dienomis atvykusių teatrų aktoriai dalyvavo kūrybinėse dirbtuvėse „Commedia del arte“, kurias vedė italas aktorius, Barselonos menų akademijos dėstytojas Cristian Izzo. Sceninio trenužo užsiėmimus vedė Lenkijos teatro režisierius Adam Wrzesiński.

Štutgarto Olgaek teatras savo programomis gana artimas Jurbarko K. Glinskio teatrui. Jis rengia teatralizuotus vaidinimus gamtoje, remdamasis F. Šilerio, 1773–1780 m. studijavusio karo

Grupė jurbarkiškių Štutgarto **Mercedes** muziejuje.
D. Budrytės-Samienės nuotrauka

mokykloje netoli Štutgarto, dramos kūrinio „Plėšikai“ (parašyta 1779–1780 m.) siužetais. Jurbarkiškiečiai savo darbus taip pat ne kartą yra rodę gamtoje ir netradicinėje aplinkoje (Šimkaičių miške, Lidijos Meškaitytės sodyboje, senosios technikos muziejuje Smalininkuose, kt.).

Festivalio dalyviams buvo surengta ekskursija po miestą, priėmimas Štutgarto merijoje. Tai, ką patyrėme kartu, buvo daug daugiau nei festivalis. Štutgartas mums tapo gyvybingo meno, intensyvių susitikimų ir vertingų ryšių vieta. Kiekvienas spektaklis, kiekvienas pokalbis, kiekvienas vakaras buvo kūrybinės įvairovės ir žmogiškojo artumo išraiška, o susitikimai su kraštiečiais tapo neįkainuojama kūrybinio darbo ir bendrystės dovana.

Štutgarte vykusio tarptautinio mėgėjų teatrų festivalio „Amafest“, kuriame spektaklį rodė ir Jurbarko Konstantino Glinskio teatras, grupė dalyvių prie Štutgarto merijos. 2025 m. liepa. D. Budrytės-Samienės nuotrauka